

ІСТОРИЧНИЙ НАРИС ПРО МІСТО

За археологічними дослідженнями територія сучасного Олевська була заселена ще в IV тисячолітті до нашої ери, про що свідчать крем'яні знаряддя праці доби неоліту. Неподалік міста було досліджено 17 поховань і два кургани Есривської культури. Як історична пам'ятка є давньоруське городище та курганний могильник розташований в північно-східній частині Олевська.

Упродовж 2009-2012 років, відповідно до угоди між Олевською міською радою та Інститутом археології НАН України, у місті проводяться археологічні розкопки. Як свідчить історична довідка, «археологічні дослідження давньоруського городища в межах Олевська (ур. Бабина Гора) виявили археологічні знахідки (ранньогончарна кераміка) VIII-IX ст., X ст., кінця XII ст., - першої половини XIII ст., а також синхронні городищу посад та значну кількість відкритих поселень поблизу нього. Таким чином, можна припустити, що Олевськ як місто сформувалося з окремих центрів племінних об'єднань древлян у VIII ст., і в цей же період формується Олевська волость, яка зафіксована пізньосередньовічними письмовими джерелами. Є достатньо підстав відносити першопочатки Олевська до VIII століття».

Після розорення татарами Києва у 1240 році Древлянська земля стала притулком утікачів з Придніпров'я, оскільки татари дуже боялися заболоченого і вкритого непрохідними хащами Полісся. Ось чому Надуборття стало тоді густонаселеним краєм.

Після Люблінської унії 1569 року Олевськ у складі Правобережної України потрапить під владу шляховської Польщі.

Проте більшість населення сповідувала православ'я. Про це свідчить спорудження у 1596 році Свято-Миколаївського храму в Олевську, який і зараз діє і відноситься до пам'яток архітектури України.

1641 року польський король надав Олевську магдебурзьке право, дозволив провадити щотижневі торги та 2 ярмарки на рік.

За Андрусівським перемир'ям 1667 року Олевськ залишився в складі Речі Посполитії і лише в 1793 році у складі Правобережної України був приєднаний до Російської Імперії.

1796 року Олевськ став волосним центром Овруцького повіту Волинської губернії. В 1798 тут налічувалося 70 дворів та 472 мешканців. Населення займалося в основному хліборобством.

Від 1831 року Олевськ належав до державних маєтностей. З підприємств діяли лише 2 винокурні. Лікувальних закладів не було. Діяло училище на 14 місць при кармелітському монастирі.

Після скасування кріпосного права, відповідно до указу 1863 р. жителям Олевська були відведені наділи майже непридатної для обробітку землі. Після

реформи в Олевську було збудовано 3 тартаки, 2 смолокурні, каменоломня, 2 млини.

Розвиток промисловості спричинив зростанню містечка. Якщо в 1866 році в ньому налічувалося 160 дворів і 1477 жителів, то 1889 року відповідно 262 двори та близько 2000 жителів.

Особливо швидко почав розвиватися Олевськ після 1903 року, коли була прокладена залізнична колія Київ-Ковель. Через рік відкрилася поштова станція та поштово-телеграфне відділення. Відкривали нові тартаки, каменоломні, смолокурні. Розвивалася борономисливська промисловість, масово велися лісорозробки. Уже на той час в Олевську налічувалося біля 100 крамничок.

Про соціальний розвиток містечка місцева влада не піклувалася, тому на початку 1900 років на 2 тисячі населення працювала лише одна лікарня на 10 ліжок, медичну допомогу надавав один лікар.

З навчальних закладів в Олевську діяло двокласне сільське училище, в якому навчалася біля 200 дітей. Школа не мала свого власного приміщення.

Наприкінці 1922 р. виникло споживче товариство, а через рік ТСОЗ. Відновив роботу фарфоровий завод, шкір з-д. Відкрилася районна електростанція. У лютому 1923 року відкрився сільбуд. Діяли клуб фарфорового заводу, кінотеатр, 6 невеличких бібліотек.

1932 р. організовано машинно тракторну станцію, що мала 32 трактори, 3 авто і 22 пр. плуги та інший сільськогосподарський інвентар. Реконструйовано фарзавод і в ньому працювало 500 робітників. Пізніше вступили в дію меблева фабрика та лісопильний завод.

Восени 1936 року Олевське відвідав секретар ЦК КП(Б)У П. П. Постишев. З його ініціативи в 1937-38 році було побудовано районний будинок культури, який діє і нині, крім цього діяв кінотеатр, клуби і бібліотеки.

У 1938 році було побудовано нову дільничну лікарню на 40 місць, поліклініку.

З 21 серпня по 15 листопада 1941 року Олевськ був столицею «Олевської республіки», що підпорядковувалась Уряду УНР в екзилі. У цей період міську раду Олевська очолював Борис Симонович.

Статус міста Олевськ має з 2003 року (постанова Верховної Ради України №829-IV).